

Gedragsprotocol

O.b.s. de Regenboog

Ens, augustus 2016

Inhoudsopgave

Inleiding	2
Schoolafspraken	3
Schoolregels	4
Groepsafspraken	4
Stappen bij overtreding regels	5
Schorsing en verwijdering van leerlingen	6
<i>Beleidsinhoud</i>	6
<i>Beleidsuitwerking</i>	6
<i>Opmerkingen bij schorsing en verwijdering</i>	7
Seksuele intimidatie	7
<i>Pedagogisch klimaat</i>	7
<i>Troosten en belonen</i>	7
<i>Toezicht in kleedruimten</i>	8
<i>Lichamelijke hulp</i>	8
<i>Persoonlijke contacten</i>	8
<i>Buitenschoolse activiteiten</i>	8
<i>Het onderwijsprogramma</i>	8
Privacy	9
Veilig computergebruik	10
<i>Afspraken voor het gebruik computer</i>	10
Protocol veilig computergebruik	11
Pestprotocol De Regenboog	12
<i>Pesten op school. Hoe ga je ermee om?</i>	12
<i>Voorwaarden</i>	12
<i>Het probleem dat pesten heet</i>	12
<i>Hoe willen wij daar mee omgaan?</i>	13
<i>Oorzaken van pestgedrag</i>	13
<i>Signalen van pesterijen</i>	13
<i>De 10 regels voor de leerlingen</i>	14
<i>Stelregels voor leerkrachten en ouders</i>	14
<i>De (S)TIP(S)TOP</i>	15
<i>Aanpak van pestgedrag in stappen</i>	16
<i>Sancties</i>	16
<i>Begeleiding van de gepeste leerling</i>	17
<i>Begeleiding van de pester</i>	17
<i>Begeleiding van de meelopers</i>	18
<i>Adviezen aan de ouders</i>	18

Inleiding

Wij vinden het belangrijk dat de leerlingen, ouders en leerkrachten zich thuis voelen; zich veilig voelen op school. We vinden het belangrijk dat we op een goede manier met elkaar omgaan. Om dit goed te laten slagen en een veilige plek voor iedereen te waarborgen, zijn het stellen van grenzen en hanteren van regels onvermijdelijk. Hiervoor gebruiken wij een protocol dat we graag onder uw aandacht willen brengen. In dit protocol staan de afspraken over de omgangsvormen bij ons op school. Ook staat beschreven hoe we omgaan met 'incidenten'. Het is belangrijk dat ouders en leerkrachten naast elkaar staan en elkaar ondersteunen in de begeleiding van de kinderen. Een goede communicatie is dus van belang.

Schoolafspraken

Om goed met elkaar te kunnen leren en werken heb je een aantal afspraken nodig waar een ieder zich aan houdt. Een aantal basisafspraken gelden voor alle mensen die onze school bezoeken:

Voor groot en klein zullen we aardig zijn.

Het gaat hier dus om dat we respectvol met elkaar omgaan. Alle kinderen horen erbij! Iedereen mag zijn eigenheid naar voren laten komen. Zowel in woord en gebaar houden we het positief. De volwassenen (ouders en leerkrachten) hebben hier een voorbeeldfunctie in.

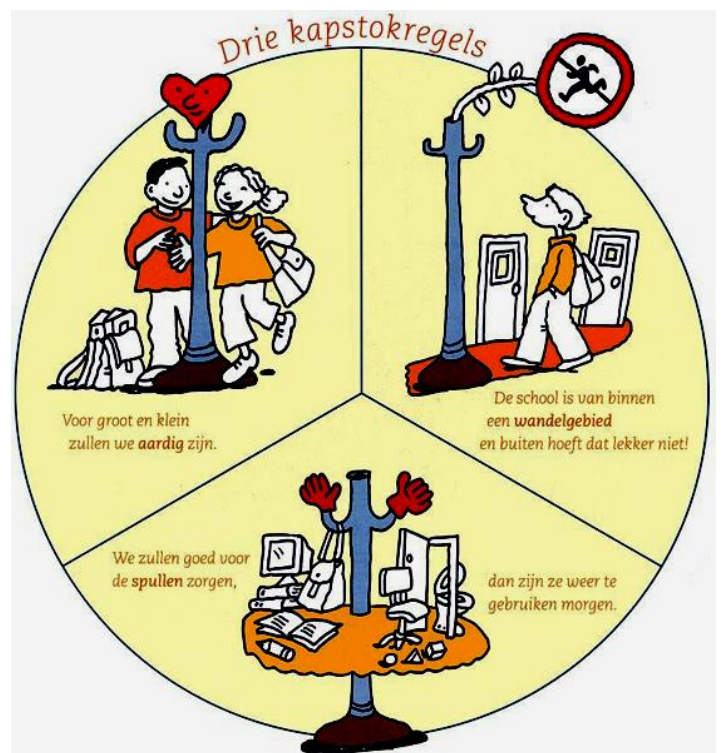
We zullen goed voor de spullen zorgen, dan zijn ze weer te gebruiken morgen.

We gaan dus zuinig met de materialen, de speeltoestellen, het speelgoed om. We zorgen ervoor dat de school steeds netjes, opgeruimd en verzorgd eruit ziet. We blijven van elkaars spullen af.

De school is van binnen een wandelgebied en buiten hoeft dat lekker niet!

Alle ouders en kinderen begeven zich op een rustige manier door de school. We houden ons aan de schooltijden. Kortom er heerst een ontspannen, rustige sfeer in de school.

Dit alles vertaald naar een aantal schoolregels als basis voor een leefbare school:

SCHOOLREGELS

- ❖ Ben je op de fiets, dan loop je met de fiets aan de hand op het plein.
- ❖ Je trekt je laarzen en skeelers in de gang uit en zet ze netjes onder de kapstok.
- ❖ Je jas hangt in de luizentas aan de kapstok.
- ❖ We dragen geen petten in de klas. De pet gaat ook in de luizentas.
- ❖ We lopen rustig in de school, ook als je om het hoekje bent.
- ❖ De kleuters mogen om 8.35 uur naar binnen. De andere groepen gaan om 8.40 naar binnen. Je komt niet ongevraagd aan andermans spullen.
- ❖ Klop netjes aan, wacht op antwoord en ga dan rustig naar binnen.
- ❖ Iedereen helpt mee om de school er netjes uit te laten zien.
- ❖ Iedereen houdt zich aan het pestprotocol.
- ❖ We schelden niet op onze school.

Groepsafspraken

We vinden het belangrijk dat een kind graag naar school gaat en zich daar veilig voelt. We doen er dus alles aan om een goede sfeer in de klas te hebben. Aan het begin van het jaar worden er in elke klas 'klassenregels' opgesteld. Dit doen ze aan de hand van drie kapstokregels over: omgaan met elkaar, omgaan met materialen, bewegen binnen en buiten de school.

Een aantal specifiek afspraken wat betreft agressie/racisme en discriminatie:

- Als je boos of verdrietig bent beheers je je handen en je mond
- Je bent zuinig op de spullen van jezelf én van de ander
- Je praat op een positieve manier over een ander, hoe iemand er ook uitziet
- Je mag op school verschillend zijn
- Alle kinderen horen erbij
- Je gaat met respect met elkaar om

Stappen bij overtreding regels

De leerkracht en/of directeur zal kenbaar maken dat een leerling de regel overtreedt en corrigerend toespreken. Wanneer er **meerdere kleine incidenten** geweest zijn en er geen verbetering zichtbaar is of wanneer er een onveilige situatie ontstaat, gaat fase A in.

Fase A

1. Wanneer de regels/afspraken overtreden worden op het plein of in de klas bespreekt de leerkracht dit in eerste instantie met de leerling en/of groep(je).
2. Een incident op het plein wordt doorgegeven aan de groepsleerkracht.
3. De groepsleerkracht zoekt verder uit wat zich heeft afgespeeld.
4. De groepsleerkracht zorgt voor een passende maatregel.
5. De leerkracht noteert het incident in Parnassys of in de groepsmap.
6. In gevallen waarin sprake is van een gevaar voor een kind of anderen, of verbaal overschrijdend gedrag, wordt contact opgenomen met de ouders. Bij een volgend incident waarbij hetzelfde kind de veroorzaker is en waarbij weer de veiligheid van anderen in het geding is, kunnen de fases B en C worden overgeslagen. De ernst van het incident bepaalt de fase. Dit is ter beoordeling aan de directeur.

Fase B

1. Wanneer een kind voor de **tweede keer** de gedragslijn overschrijdt, wordt naast een herhaling van de handelingen die bij fase A worden doorlopen tevens contact opgenomen met de ouders. Dit gebeurt door de leerkracht. De ouders worden telefonisch op de hoogte gebracht van de incidenten.

Fase C

1. Wanneer een kind voor de **derde keer** de gedragslijn overschrijdt, wordt dit door de leerkracht doorgegeven aan de directie. Zo mogelijk gaat het kind direct mee.
2. De leerkracht geeft een toelichting aan de directie.
3. De directie gaat met het kind in gesprek: **1^e formele waarschuwing**.
4. Ouders worden van dit gesprek telefonisch op de hoogte gebracht
5. Tijdens een teamvergadering worden alle collega's geïnformeerd en wordt hen gevraagd het kind en de groep volgens de gemaakte afspraken te begeleiden. Dat betekent dat we ook een extra oogje in het zeil houden om bij alle kinderen het gevoel van veiligheid te garanderen.

Fase D

1. Wanneer een kind nogmaals de gedragslijn overschrijdt, wordt dit door de leerkracht doorgegeven aan de directie. Zo mogelijk gaat het kind direct mee.
2. De leerkracht geeft een toelichting aan de directie.
3. De directie gaat met het kind in gesprek: **2^e formele waarschuwing**.
4. De directie nodigt ouders uit voor een gesprek op school.
5. Er wordt gekeken naar de noodzaak van externe hulp; deze ondersteuning wordt door de leerkracht, de ouders of derden desgewenst ingezet.

Fase E

1. Het kind houdt zich wederom niet aan de gedragslijn en krijgt een **3de formele waarschuwing**.
2. Er is sprake van een ernstig incident: schade voor het kind, een onveilige en/of onwerkbaar situatie voor de groepsgenoten, de medeleerlingen, de omgeving, leerkracht.

3. Het kind wordt dan geschorst voor bepaalde tijd. De ouders worden hiervan telefonisch en schriftelijk op de hoogte gebracht. Ook het College van Bestuur van de stichting AVES en de leerplichtambtenaar van de gemeente Noordoostpolder worden op de hoogte gebracht. De leerling kan in het zorgteam besproken worden. Opvoedingsondersteuning kan aangeboden worden.

Schorsing en verwijdering van leerlingen

Beleidsinhoud

“Schorsing van leerlingen is geen instrument dat licht mag worden toegepast. Schorsing moet zoveel mogelijk voorkomen worden doordat de school, al in een eerdere fase, voordat problemen escaleren, maatregelen treft”. (Staatssecretaris OC W)

Toch kan het voor komen dat bij wangedrag, b.v. diefstal of mishandeling of het herhaaldelijk negeren van de schoolregels, een leerling, na waarschuwingen aan leerling en ouders, wordt geschorst om tijd te krijgen voor een oplossing.

“Een schorsing mag voor ten hoogste een week en schorsingen langer dan een dag moeten bij de inspectie worden gemeld. Op deze manier ontstaat er inzicht in de schorsingen en vormt het voor de inspectie een aangrijpingspunt voor het toezicht”. (Staatssecretaris OC W)

Als door dat wangedrag de relatie leerling en/of ouders (verzorgers) met de school onherstelbaar is verstoord, kan een leerling worden verwijderd van de school.

Tevens kan het niet kunnen voldoen aan de ondersteuningsbehoefte van een leerling een reden zijn om op zoek te gaan naar een andere plek en bij het bijzonder onderwijs kan gedrag in strijd met de grondslag van de school leiden tot verwijdering.

De leerplichtambtenaar zal in het geval van schorsing en/of verwijdering altijd op de hoogte worden gebracht.

In principe kan het College van Bestuur besluiten een leerling te schorsen of verwijderen.

Omdat de school dicht bij de leerling en ouders/verzorgers staat, mandateert het CvB van Aves de directeur van de school om een dergelijk besluit te nemen.

Omdat het CvB eindverantwoordelijk is, kan een directeur een dergelijk besluit niet nemen zonder de toestemming van het CvB.

Beleidsuitwerking

Procedure schorsing

Zodra de directeur van plan is om een leerling te schorsen, overlegt hij/zij hierover met het lid van het CvB dat eindverantwoordelijk is voor onderwijs.

Na overleg met leerling, betrokken leerkracht(en) en ouders en na goedkeuring van het CvB, deelt de directeur het volgende schriftelijk mee aan de ouders, het CvB, de leerplichtambtenaar en, als de schorsing langer duurt dan een dag, aan de inspectie:

- De reden waarom
- De aanvang
- De tijdsduur
- De maatregelen hoe achterstanden te voorkomen
- Eventuele andere maatregelen en afspraken.

Procedure verwijdering

Zodra de directeur voornemens is een leerling te verwijderen, overlegt hij/zij hierover met het lid van het CvB dat eindverantwoordelijk is voor onderwijs.

De beslissing wordt door de directeur schriftelijk aan de ouders meegedeeld, met opgave van redenen en met de melding dat ouders/verzorgers binnen 6 weken schriftelijk bezwaar kunnen aantekenen bij het College van Bestuur van Aves. Tevens worden de leerplicht-ambtenaar en de inspectie van het besluit en de redenen waarom, op de hoogte gebracht. Als er bezwaar is aangetekend, beslist het College van Bestuur, na de ouders gehoord te hebben, binnen 4 weken over het bezwaar. Na overleg met leerling, betrokken leerkracht(en) en ouders wordt door de directeur en het CvB een andere school gezocht. Lukt het niet om binnen 8 weken een andere school te vinden, dan volgt definitieve verwijdering.

Opmerkingen bij schorsing en verwijdering

Bij het zoeken naar oplossingen kan worden gebruik gemaakt van de diensten van de leerplichtambtenaar, de onderwijsconsulent en/of de inspectie.

De geldelijke bijdrage van de ouders of etniciteit kunnen nooit redenen zijn om een leerling te schorsen of verwijderen.

Als ouders/verzorgers het niet eens zijn met de beslissing van het College van Bestuur, kunnen ze een klacht indienen conform de klachtenregeling.

Deze regeling treedt per 1 augustus 2013 in werking en wordt aan ouders bekend gemaakt via de website van Aves en via vermelding in de schoolgidsen.

Seksuele intimidatie

Pedagogisch klimaat

1. Seksueel getinte opmerkingen en grof taalgebruik worden niet getolereerd en zoveel mogelijk gecorrigeerd.
2. Het schoolteam zorgt ervoor, dat er binnen de school geen seksueel getinte affiches, tekeningen, artikelen e.d. worden gebruikt die de ander voorstellen als minderwaardig of als lustobject.
3. Handtastelijkheden, die als vernederend kunnen worden ervaren door de ander worden niet getolereerd.

Bij punt 3 wordt direct contact opgenomen met de betreffende ouders/verzorgers van de leerlingen.

Troosten en belonen

1. Troosten bij verdriet kan op verbale en non-verbale wijze. Jonge kinderen worden hierbij wel eens op schoot genomen. Bij belonen kan een aai over de bol of een schouderklopje heel goed werken. Kinderen hebben het recht aan te geven wat zij prettig of niet prettig vinden. Dit recht dient te worden gerespecteerd.
2. Oudere leerlingen worden in principe niet meer op schoot genomen, tenzij de situatie daar aanleiding toe geeft en de leerling daar zelf behoefte aan heeft.

Toezicht in kleedruimten

1. Bij het omkleden houdt de groepsleiding toezicht met inachtneming van de algemeen geldende uitgangspunten.
2. Bij oudere leerlingen kleden de jongens en de meisjes zich afzonderlijk om en houdt de groepsleiding rekening met het ontwikkelende schaamtegevoel. Er wordt toezicht gehouden in de kleedruimtes.

Lichamelijke hulp

1. Op de school is in sommige gevallen hulp noodzakelijk bij het aan- en uitkleden en bij de toiletgang. Deze hulp wordt in principe geboden door de leerkracht of door een stagiaire die rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de leerkracht valt. Uiteraard mag de eigen ouder van het kind ook assisteren.
2. Bij alle lichamelijke hulp houdt de leerkracht rekening met zich ontwikkelend schaamtegevoel en verschillen in gevoelens bij leerlingen uit andere culturen.

Persoonlijke contacten

1. Nablijven van leerlingen, waardoor een één-op-één contact ontstaat, komt op de school nauwelijks voor. Als dit toch voorkomt, blijft in principe de deur van de klas/ruimte open. En blijft zowel het teamlid evenals de leerling “in het zicht.”
2. Het uitnodigen van leerlingen thuis bij een teamlid, zowel als groep als individueel, gebeurt altijd in overleg en dus alleen met toestemming van de ouders.

Buitenschoolse activiteiten

1. Bij schoolkampen/werkweken bestaat de leiding uit mannelijke en vrouwelijke begeleiders. Tijdens buitenschoolse activiteiten gelden dezelfde principes als in de schoolsituatie. Bij de oudere leerlingen slapen de jongens en meisjes gescheiden. Wanneer dit door omstandigheden niet mogelijk is, wordt vooraf aan de ouders toestemming gevraagd om gemengd te slapen.
2. Gezien de specifieke situaties van schoolkamp/werkweek wordt er in de voorbereiding door de groepsleerkracht/kampleiding aandacht besteed aan de gedragsregels.

Het onderwijsprogramma

1. In het onderwijsprogramma wordt het voorkomen van en omgaan met seksuele intimidatie in meerdere onderdelen als een te behandelen onderwerp opgenomen. Dit valt dan onder het onderdeel “weerbaarheid.”

Privacy

Op OBS De Regenboog wordt zorgvuldig omgegaan met de privacy van de leerlingen. Er is een privacyreglement van toepassing dat te vinden is op de website van Aves:

www.aves.nl – Organisatie – Beleidsdocumenten – Onderwijs – Privacy gedragsregels.

Hierin is beschreven hoe op stichtingsniveau wordt omgegaan met leerling gegevens en wat de rechten zijn van ouders en leerlingen.

Er wordt informatie uitgewisseld met uitgevers om het onderwijsleerproces te bevorderen. We houden hierbij rekening met de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

Binnen de school worden slechts de volgende persoonlijke gegevens verwerkt:

- Persoonsgegevens in relatie tot de wettelijke verplichtingen bij inschrijving van de leerling
- Gegevens die noodzakelijk zijn met het oog op de gezondheid of het welzijn van de leerling
- Gegevens over de aard en verloop van het onderwijs, over de behaalde studieresultaten
- Gegevens met het oog op de organisatie van het onderwijs
- Gegevens ten behoeve van de begeleiding van de leerling

Bij de uitwisseling van (persoonlijke) gegevens met derden is uitgangspunt dat:

- Zoveel mogelijk gekozen wordt voor de uitwisseling van anonieme gegevens
- Persoonlijke gegevens slechts worden uitgewisseld met toestemming van de ouders/verzorgers
- Bij het ontbreken van toestemming van de ouders/verzorgers gebeurt dit op basis van het verenigbaarheid criterium uit de WBP. Daarbij gaat het om de belangen van de leerling in het kader van begeleiding, gezondheid en welzijn, waarbij slechts die gegevens mogen worden uitgewisseld die een relatie hebben met het doel van de oorspronkelijke registratie.

Jaarlijks ondertekenen de ouders een verklaring over gebruik foto's/filmbeelden. Zij kunnen daarbij aangeven in welke situatie de school wel/geen gebruik mogen maken van beelden van hun kind(eren).

De school heeft een Facebook pagina waarbij het delen van informatie over de school voorop staat. De school zal daarbij beperkt gebruik maken van foto's van leerlingen.

Het is ouders/verzorgers niet toegestaan om foto's en filmpjes van kinderen, anders dan hun eigen op sociale media te verspreiden. De school zal tijdens evenementen zelf foto's en video's maken en deze verspreiden via de eigen sociale media (website, Facebook), waarbij er rekening gehouden wordt met de privacy rechten van het kind.

Veilig computergebruik

Op de Regenboog wordt volop gebruik gemaakt van computers. Naast het activbord, beschikt elk lokaal over 2-4 computers. Daarnaast beschikt de school over 14 tablets.

QLICT is netwerkbeheerder en zorgt ervoor dat er goede virusprogramma's geïnstalleerd zijn op de computers. In samenwerking met de ICT-er van de school zorgen zij dat er onderwijsprogramma's op de verschillende computers/tablets worden geplaatst. Elke groep (klas) heeft zijn eigen wachtwoorden om in te loggen.

We proberen de computers/tablets zoveel mogelijk in te zetten, ter ondersteuning van het leren maar ook ter voorbereiding op de maatschappij. Het is een hulpmiddel om lesstof eigen te maken. Het wordt ingezet om te oefenen, toetsen, ontdekken en te produceren. Naast de methode gebonden software, Word, PP en Prowise, gebruiken we ook volop internet. Het internet wordt voor verschillende vakken gebruikt. Om dingen te oefenen/lezen/ luisteren/ontdekken via kennisnet, maar ook om dingen op te zoeken voor verhalend ontwerp, topondernemers, werkstukken en PP. De kinderen gebruiken 8-12 info als zoekprogramma. Onder toezicht van een leerkracht kan in de bovenbouw indien gewenst, gebruik gemaakt worden van Google. Er wordt door de kinderen dus geen gebruik gemaakt van sites zoals Facebook. Om de computers op een goede manier in te zetten, zijn er bepaalde afspraken nodig.

Afspraken voor het gebruik van de computer/tablets:

- Elke leerkracht heeft in de klassenmap aangegeven op welke manier de computers ingezet worden bij het onderwijs. (klassenmanagement en zorg)
- Elke leerkracht gebruikt de computer onder én na schooltijd voor onderwijsdoeleinden.
- De leerkracht kan via de groepssite of als leraar inloggen. Het wachtwoord voor leraar wordt alleen door de leerkracht gebruikt en aan niemand doorgegeven.
- De leerkrachten overleggen samen wie, wanneer gebruik kan maken van de computers in de lerarenkamer en gemeenschapsruimte.
- De leerkrachten mogen gebruik maken van de computers in andere groepen, na overleg.
- Kinderen weten via een overzichtslijst of weektaak welke opdrachten hij/zij op de computer moet/mag doen.
- Kinderen loggen alleen in met de groepsnaam.
- Kinderen mogen op internetsites die onderwijs gerelateerd zijn. De leerkracht geeft aan op welke sites de kinderen mogen.
- Kinderen mogen niet chatten op school.
- Kinderen mogen niet naar muziek luisteren tijdens het werken. De leerkracht bepaalt zelf of er incidenteel tijdens knutselen klassikaal naar muziek geluisterd wordt.
- Kinderen mogen niet op de laptop/computer die bij het activbord hoort.
- De kinderen van groep 5 t/m8 ondertekenen aan het begin van het schooljaar het volgende protocol:

Naam:

Protocol veilig computergebruik

- Ik werk op de aangegeven computers/tablets in de klas of school.
- Ik log in met de groepsnaam
- Ik weet altijd wat ik kan doen want dat staat op de weektaak of op de aangegeven lijst.
- Ik werk alleen op sites die met onderwijs te maken hebben.
- Als ik vrij mag kiezen heeft de leerkracht aangegeven op welke sites ik mag (geen Facebook, Instagram en Twitter).
- Ik ga geen muziek luisteren onder het werken.
- Ik ga geen persoonlijke informatie doorgeven op internet zonder toestemming van de leerkracht.
- Ik vertel het mijn leerkracht direct als ik informatie zie waardoor ik mij niet prettig voel.
- Ik zoek niet bewust naar sites met ongewenste of ongeschikte informatie (seks, geweld, racisme enz.)
- Ik probeer mee te werken aan een goede verdeling van tijd en aandacht voor de computer voor álle kinderen.

handtekening:

Pestprotocol De Regenboog

Dit protocol komt voort uit het anti-pestbeleidsplan en geeft aan hoe te handelen als er gepest wordt. Het protocol heeft als doel:

- Alle leerlingen mogen zich in hun basisschoolperiode veilig voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar hierop aanspreken
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle leerlingen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Pesten op school. Hoe ga je er mee om?

Pesten komt helaas op iedere school voor, ook op de Regenboog. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken.

Daar zijn wel enkele **voorwaarden** aan verbonden.

Voorwaarden:

- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- De school moet proberen pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt, waarna met hen regels worden vastgesteld.
- Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Wanneer pesten ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren. De directeur is op onze school tevens vertrouwenspersoon.
- Ook is er een vertrouwenspersoon aangesteld door Aves: Karin Oostingh van de Zorggroep Oude en Nieuwe Land

Het probleem dat pesten heet:

- De piek van het pesten ligt tussen 10 en 14 jaar, maar ook door jongere of oudere kinderen wordt gepest.
- Een anti-pestproject alleen is niet voldoende om een eind te maken aan het pestprobleem. Het is beter om het onderwerp regelmatig aan de orde te laten komen zodat het vooral preventief kan werken.

Hoe willen wij daar mee omgaan?

- De leerkrachten volgen waar wenselijk trainingen om hun deskundigheid te vergroten.
- We gebruiken als leerlingvolgsysteem voor de sociaal emotionele ontwikkeling ZIEN . De methode Leefstijl/PAD wordt gebruikt ter ondersteuning voor het eigen maken van vaardigheden en competenties op het gebied van de sociaal emotionele ontwikkeling.
- Door middel van gesprek, spel e.d. creëert de leerkracht mogelijkheden om gedachten en gevoelens uit te wisselen. Hierdoor zal het groepsgevoel vergroot worden.
- Om de kinderen te laten ervaren dat verschillende typen mensen elkaar kunnen aanvullen creëert de leerkracht in de groep geregeld momenten van samenwerken. De leerkracht heeft vaak een belangrijke rol in de samenstelling van de groepen of groepjes.
- Een effectieve methode om pesten te stoppen of binnen de perken te houden is het afspreken van regels voor de kinderen De leerkracht bespreekt met de leerlingen de algemene afspraken en regels in de klas als normaal gebruikelijk aan het begin van het schooljaar. De klassenregels worden in overleg met de leerlingen opgesteld (kapstokregels) Het onderling plagen en pesten wordt hier benoemd en besproken in alle groepen van de school en vanaf groep 3 t/m 8 worden de regels van het pestprotocol expliciet besproken.
- Het voorbeeld van de leerkrachten (en thuis de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Iedereen hoort duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- De taal van het pestprotocol is voor leerlingen best moeilijk. Voor hen wordt dit duidelijk gemaakt door (S)TIP(S)TOP. We willen dat ze tip-top met elkaar omgaan. Als symbool gebruiken we het lieveheersbeestje dat we allemaal kennen als het 'geen geweld-symbool'. Op elke stip staat een stap welke begint met STOP. Een uitvoerige uitleg vindt u op blz. 13.
-

Oorzaken van pestgedrag kunnen zijn:

- Een voortdurende strijd om populariteit of macht in de klas of in de buurt.
- Voortdurend met elkaar de competitie aangaan.
- Voortdurend gevoel van anonimiteit (buitengesloten voelen).
- Voortdurend in een niet-passende rol worden gedrukt.
- Een problematische thuissituatie.

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- Steeds een bijnaam, maar niet de eigen naam noemen.
- Zogenaamde leuke opmerkingen maken over een klasgenoot.
- Een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven.
- Briefjes doorgeven.
- Vervelende e-mails sturen.
- Beledigen, schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer.
- Opmerkingen maken over kleding.

- Isoleren.
- Buiten staan opwachten, slaan of schoppen.
- Op weg naar huis achterna rijden.
- Bezittingen afpakken.

Deze lijst is niet volledig; je kunt het zo gek niet bedenken of mensen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

De 10 regels vanuit het pestprotocol voor de kinderen zijn:

1. Iedereen is evenveel waard, ook al zie je er anders uit.
2. Iedereen mag meedoen.
3. Als je iets van een ander wilt gebruiken vraag je daar eerst naar.
4. We spreken elkaar aan bij de voornaam.
5. Je lacht een ander kind niet uit en je roddelt niet over andere kinderen.
6. Je bedreigt elkaar niet en je doet elkaar geen pijn.
7. Je accepteert een ander kind zoals hij of zij is.
8. Je bemoeit je niet met een ruzie door zomaar partij te kiezen
9. Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit; lukt dat niet dan meld je dat bij de overblijfkraft of de leerkracht.
10. Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan vertel je dat aan de overblijfmoeder of de leerkracht. Dat is dan geen klikken!!!

De belangrijkste regel van het pesten luidt:

Word je gepest, praat er dan thuis en op school over.

Je mag het niet geheim houden!

Stelregels voor leerkrachten en ouders:

REGEL 1:

Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet opgevat wordt als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we de kinderen dit al bij: Je mag niet klikken, maar..... als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.

REGEL 2:

Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het pestgedrag bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.

REGEL 3:

Samenwerken zonder bemoeienissen:

School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen. Het is bijvoorbeeld niet de

bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem van hun kind op te lossen. Ook is het wenselijk dat ouders het pesten op school via de school bespreken. Bij problemen van pesten zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid moeten nemen en indien nodig overleg voeren met de ouders. De intentie van de school is om met alle betrokkenen goede afspraken te maken om het probleem samen op te lossen.

DE (S)TIP(S)TOP

Als je het schoolplein opkomt, zie je op het plein een lieveheersbeestje als teken van 'geen geweld'. We willen graag dat leerlingen zich veilig voelen en niet gepest worden. We willen met de (S)TIP(S)TOP de leerlingen laten zien hoe je met elkaar omgaat bij een conflict. In principe moeten leerlingen het eerst samen proberen op te lossen.

Het beestje heeft twee vleugels. De linker vleugel staat voor het gepeste kind. De rechter vleugel voor de pester. Links staan de handelingen die het gepeste kind moet doen. Rechts de acties die worden verwacht van de pester.

De DE (S)TIP(S)TOP hangt op meerdere plekken op school. Op het moment dat er onenigheid, ruzie o.i.d. is tussen twee leerlingen verwachten we van de leerlingen de volgende stappen:

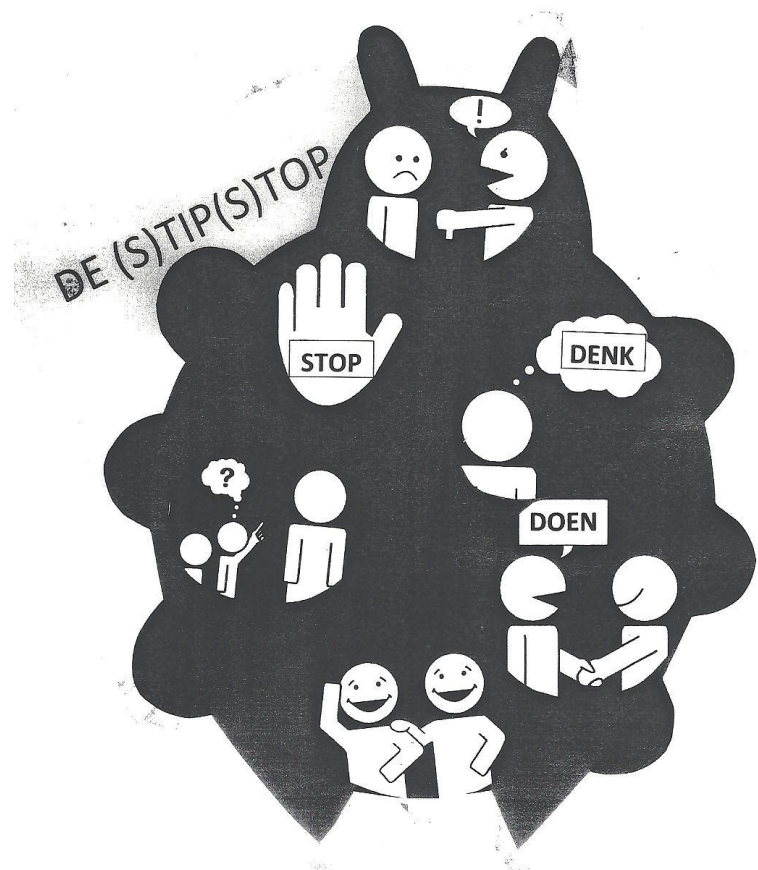
Het gepeste kind roept: STOP

De pester denkt na: wat heb ik verkeerd gedaan, welk gedrag wordt er van mij verwacht

De pester gaat doen: de pester biedt zijn excuses aan en maakt het goed

De twee leerlingen kunnen weer verder met spelen of werken.

Indien deze stappen niet gemaakt kunnen worden en de twee leerlingen er niet uitkomen, kunnen ze de hulp van de leerkracht vragen. Deze zal samen de stappen weer langslopen.

Afhankelijk van het incident kan de leerkracht er voor kiezen om de pester vervolgens naar binnen te sturen, uit de kring te zetten, isoleren van de groep etc.

Aanpak van pestgedrag in stappen

Wanneer leerlingen elkaar pesten proberen zij en wij:

STAP 1:

Er eerst zelf(en samen) uit te komen. (zie (S)TIP(S)TOP)

STAP 2:

Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt, heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de meester of juf voor te leggen.

STAP 3:

De leerkracht brengt de partijen bij elkaar en probeert samen met hen de ruzie of pesterij op te lossen en maakt (nieuwe) afspraken. Bij echte pestincidenten worden de afspraken op schrift gesteld en komen in het dossier van de pester en de gepeste. Bij herhaling van ruzie of pesterij volgen sancties. (zie bij sancties).

STAP 4:

Bij herhaaldelijke ruzie of pestgedrag neemt de leerkracht duidelijk stelling en houdt een gesprek met de leerling die ruzie maakt of pest. De ouders worden op de hoogte gebracht. De sancties treden in werking. De leerkracht doet melding in het team. Verslaglegging wordt gedaan en komt in het dossier van de kinderen.

De leerkracht biedt altijd hulp aan de gepeste en begeleidt de pester, indien nodig in overleg met de ouders en/of externe deskundigen.

Heeft de leerkracht het idee dat er sprake is van onderhuids pesten, dan stelt de leerkracht een algemeen probleem aan de orde om langs die weg bij het probleem in de klas te komen.

Sancties

De straf is opgebouwd in 5 fases; afhankelijk hoelang de pester door blijft gaan met zijn/haar pestgedrag en geen verbetering vertoont in zijn gedrag.

Fase 1:

- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het probleem.
- Door gesprek: bewustwording voor wat pesten voor een gepest kind betekent.
- Eén of meerdere pauzes binnen blijven.
- Nablijven tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.
- Of een andere straf naar idee van de leerkracht

Fase 2:

De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De school heeft alle activiteiten vastgelegd in een dossier en de school heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

Leerkracht en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. Verslaglegging van het gesprek en gemaakte afspraken komen in het dossier.

Fase 3:

Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals de Schoolbegeleidingsdienst, de schoolarts van de GGD of schoolmaatschappelijk werk.

Fase 4:

Er kan voor gekozen worden om het kind (tijdelijk) in een ander groep te plaatsen binnen de school. Ook het plaatsen op een andere school behoort tot de mogelijkheden; dit in overleg met de ouders en de andere school. Er volgt verslaglegging van het gesprek.

Fase 5:

In extreme gevallen kan de directeur het schorsingsbeleid en verwijderingsbeleid in werking stellen (beleidsmap Aves).

Begeleiding van de gepeste leerling:

- Medeleven tonen en luisteren en vragen: hoe en door wie wordt er gepest.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert; wat doet hij/zij voor, tijdens en na het pesten.
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die een pester wil uitlokken. De leerling in laten zien dat je op een andere manier kunt reageren.
- Zoeken en oefenen van een andere reactie, bijvoorbeeld je niet afzonderen.
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest.
- Nagaan welke oplossing het kind zelf wil.
- Sterke kanten van het kind benadrukken.
- Belonen (schouderklopje) als de leerling zich anders/beter opstelt.
- Praten met de ouders van de gepeste leerling en de ouders van de pester.
- Het gepeste kind niet over beschermen, bijvoorbeeld naar school brengen, of "ik zal het de pesters wel eens gaan vertellen". Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten kan toenemen.
- Advies externe hulp.

Begeleiding van de pester:

- Praten; zoeken naar de reden van het ruziemaken/pesten (baas willen zijn, jaloezie, verveling, aandacht willen, buitengesloten voelen).
- Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.
- Excuses aan laten bieden.
- In laten zien welke sterke (leuke) kanten de gepeste heeft.
- Pesten is verboden in en om de school, wij houden ons aan deze regel. Straffen als het kind wel pest, belonen (schouderklopje) als het kind zich aan de regels houdt.
- Kind leren niet meteen kwaad te reageren, leren beheersen, de "stop - eerst nadenken - houding" of een andere manier van gedrag aanleren.
- Contact tussen ouders en school; elkaar informeren en overleggen. Inleven in het kind, wat is de oorzaak van het pesten.
- Zoeken van een sport of club waar het kind kan ervaren dat het contact met andere kinderen wel leuk kan zijn.
- Inschakelen van hulp, sociale vaardigheidstrainingen, GGD, huisarts.

Begeleiding van de meelopers en de andere kinderen:

- Het probleem bespreken in de klas.
- Stimuleren dat een kind een eigen standpunt inneemt en eventueel opkomt voor de gepeste leerling.
- Bespreken met de leerlingen dat “ meedoen” met de pester kan leiden tot verergering van het probleem.
- Kinderen in laten zien wat het effect van zijn/haar gedrag kan zijn voor de gepeste.
- Positieve kanten van het gepeste kind in beeld brengen.
- Kinderen aanspreken op hun verantwoordelijkheid voor het behoud van een goede sfeer in de groep.
- Benadrukken dat iedereen verschillend mag zijn
- Zo nodig school- en groepsregels herhalen

Adviezen aan de ouders:**Ouders van gepeste kinderen:**

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek.
- Als het pesten niet op school gebeurt maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terug komen.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters:

- Neem het probleem van uw kind serieus.
- Raak niet in paniek. Elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het een ander aandoet.
- Besteed extra aandacht aan uw kind.
- Stimuleer uw kind tot het beoefenen van een sport.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders:

- Neem de ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

Het pestprotocol is gezamenlijk onderschreven door de leerkrachten en de medezeggenschapsraad.